

IGRE U MOM SRCU

USNUTI... MOŽDA SANJATI...

Fotezov "Hamlet" (1952. - 1963.)

Piše: Vedran Benić

U jubilarnim Igrama, "Hamlet" se vratio na Lovrjenac. Ove godine Hamlet je prvi put u povijesti Igara naš, iz Grada! Držim palce Franu Maškoviću!

Za mjesto izvedbe ne treba ni pitati. U nedavno promoviranoj knjizi "Grad-pozornica Georgija Para", urednik Hrvoje Ivanković u uvodnom tekstu podsjeća na ključni odabir Marka Foteza da "Hamleta" 1952. postavi upravo na tvrđavu Lovrjenac" koja će se zahvaljujući toj predstavi ubrzo promietnuti u jednu od najpoznatijih svjetskih šekspirijanskih pozornica." Ali i obratno: "Lovrjenac je iz-našao svoga Hamleta", kako to piše Luko Paljetak.

U sedam desetljeća dugoj povijesti Igara, postavljajući "Hamlete", redatelji su bili "osudeni" na Lovrjenac. Iako, mnogima od njih javljao se mali vražićak – mora li isključivo baš biti Lovrjenac. U razgovoru za TVZ 1975. Dino Radojević, čiji se "Hamlet" s Radom Šerbedžijom pamti kao jedan od najboljih, ustvrdio je: "Ja za Hamleta nisam birao prostor, prostor je već davno bio izabran Fotezovom izvrsnom idejom i Dubrovnik se nikad ne bi bio složio da Hamlet ode sa Lovrjenca. Mada sam ja tu heretičku misao čak imao na početku, znao sam da bi to bio preveliki stres. Ne znam dali bismo to preživjeli, a možda je to trebalo napraviti ipak."

Tvrđavu Lovrjenac kao hamletište 2003. "na daljinu" je odbio jedino veliki Peter Brook. Ivica Kunčević, tada ravnatelj dramskoga programa Igara, u razgovoru za film o Igrama rekao je: "Mi smo nudili Peteru Brooku Lovrjenac. Brook iz Pariza je poslao, što bi se reklo, svog prvog oficira. Ovaj je nešto gled'o, gled'o, nije bio sretan s tim Lovrjencom. Tako se Peter Brook iz Pariza odlučio za Lokrum." Brookov pariški *Théâtre des Bouffes du Nord* s iznimnim

je uspjehom "Hamleta" odigrao u samostanu na Lokrumu. "Olakšavajuća" okolnost je bila da je predstava održana u pretprogramu 54. Dubrovačkih ljetnih igara (27.-29.VI.2003.) ne s nekim "predumišljajem", nego zbog sindikalnih pravila. Naime, glumci tog teatra kolektivnim ugovorom imaju zagarantirani dvomjesečni ljetni odmor u srpnju i kolovozu!

Od prve izvedbe na Lovrjencu 1952. upravo je "Hamlet" bio ona predstava Igara koja je izazivala najviše pozornosti u napisima svjetskoga tiska. "Od Elsinora do Dubrovnika" naslovlila je svoj tekst ugledna pjesnikinja i publicistica Juliette Decreus u londonskom magazinu "Theatre World" u veljači 1953: "Shakespeareove tragedije i komedije mogu se izvoditi u Dubrovniku bez ikakve druge scenografije, osim živopisne arhitekture starih građevina...Hamletovi jadi ne bi mogli naći pogodniju atmosferu od one unutar debelih zidova na tvrđavi Lovrjenac."

Jednako je bio oduševljen Bryan Magee u londonskom "Guardianu" u kolovozu 1960. u tekstu naslovljenom "Čitav je grad pozornica", u kojem je najveći dio bio posvećen tada stotoj izvedbi "Hamleta" od početka Igara. Na Lovrjencu gledatelji imaju osjećaj da ne prisustvuju kazališnoj izvedbi, nego "stvarnim događajima". Ta predstava nešto je najbolje što su Igre dale u prvih devet godina. "U brošuri za Europsku udruhu glazbenih festivala za 1960.", zaključuje napis Bryan Magee, "pobrojao sam listu od 22 festivala, ali niti jedan od preostalih 21 ne nudi bilo što sličnoga onome što možete naći u Dubrovniku."

A ovogodišnji "Hamlet" i redatelj Paolo Magelli? U svibnju ove godine rekao mi je u razgovoru: "Ja bih se usudio ne raditi 'Hamleta' na Lovrjencu. Mislim da sam arogantno uzeo Lovrjenac da ga probam upotrijebiti drugačije!"